

мотиваційної політики аграрних підприємств.

Список використаних джерел

1. Крупский А. Экспресс-диагностика лояльности персонала [Электронный ресурс] / Крупский А. – Режим доступа: [http:// www.kadrovik.ru](http://www.kadrovik.ru).
2. Пилат І. М. Лояльність персоналу в умовах мотивації професійної діяльності / І.М. Пилат // Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка. – 2010. – Випуск 10. – С. 601– 612.
3. Сардак О.В. Фомування лояльності в системі управління персонал-маркетингом / О.В. Сардак // Науковий вісник НЛТУ України: Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України, 2012. – Вип. 22.8. – С. 387–392.
4. Сардак О.В. Управління лояльністю персоналу підприємств в умовах ринкової економіки / О.В. Сардак // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені М. Туган-Барановського. – 2010. – № 3 (47). – С. 126–130.
5. Маренич А.І. Виявлення та запобігання загроз кадровій безпеці підприємства / А.І. Маренич, Н.Г. Мехеда // Фінансовий простір. – 2012. – № 3. – С. 127–132.
6. Черненко С.А. Оцінка лояльності персоналу при забезпеченні економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / С.А. Черненко. – Режим доступу : <http://srw.ksu.ks.ua>.
7. Хомутовська Я. М. розвиток системи управління персоналом: моногр. / Я.М. Хомутовська. – Луганськ: Вид-во «Ноулід», 2012. – 174 с.

Нужна Оксана

к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНТРОЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Контроль витрат є важливою складовою системи управління витратами, без якої неможлива повноцінна реалізація інших її функцій. До основних завдань контролю витрат відносять:

- моніторинг – систематичне спостереження за динамікою витрат і факторів, які на неї впливають;
- виявлення відхилень фактичних показників рівня витрат від їх запланованих значень;
- аналіз відхилень, обґрунтування необхідності здійснення регулювальних заходів під час виконання планових завдань, участь у їх розробленні.

Елементами системи управління витратами систему контролю є функції обліку та аналізу.

Система обліку витрат підприємства поєднує в собі три види обліку:

оперативний, бухгалтерський та статистичний.

Оперативний облік забезпечує потреби повсякденного управління витратами під час реалізації підприємством його виробничої діяльності. Інформація оперативного обліку характеризує окремі господарські операції чи їх комплексні групи: випуск продукції окремими дільницями, цехами, рух деталей, напівфабрикатів у виробництві і т.п. Оперативний облік точно і докладно відображує численні якісні та кількісні характеристики господарської операції, які є несуттєвими для інших видів обліку і, відповідно, не відображаються в них. Саме ця властивість оперативного обліку робить його необхідним незалежно від можливості оперативного отримання інформації за іншими видами обліку. Зміст оперативного обліку завжди спрямований на управління конкретними господарськими операціями. Отже, необхідність і використання інформації оперативного обліку обмежені часом здійснення цих операцій. Для потреб управління різними господарськими операціями застосовують різні спеціальні види оперативного обліку:

- оперативно-технічний;
- оперативно-виробничий;
- оперативно-торговий тощо.

У системі бухгалтерського обліку здійснюється суцільне, безперервне і взаємозв'язане відображення господарської діяльності підприємства, узагальнення всіх господарських операцій у вартісному вимірі. В загальній системі обліку інформаційним ядром є саме дані бухгалтерського обліку (близько 80 % усього обсягу інформації щодо діяльності підприємства), оскільки в ньому реєструються всі без винятку операції.

Поряд із веденням обліку для власних потреб підприємство повинне вести облік, зорієнтований головним чином на зовнішніх користувачів. Зазначені види бухгалтерського обліку можна визначити відповідно як внутрішній (управлінський) та зовнішній (фінансовий) облік. Облік у системі функцій управління витратами є внутрішнім. Принципи і методи його ведення обираються підприємством самостійно.

Статистичний облік формує дані про масові якісно однорідні явища. Статистичні дослідження дають змогу отримати важливу інформацію про закономірності масових господарських явищ. Щодо управління витратами, то з допомогою статистичного обліку отримують відомості стосовно використання робочого часу, виконання норм виробітку, норм витрачання матеріальних ресурсів та ін.

Таким чином, формування обґрунтованої реєстраційної системи, тобто такої, що на належному рівні відповідає потребам господарської діяльності, з мінімальними витратами на її створення та підтримування важливе й для ефективного функціонування системи управління витратами.

